

JOSEF ŠKVORECKÝ

SPISY JOSEFA ŠKVORECKÉHO

Nevysvětlitelný
Příběh aneb
Vyprávění
Queste Firma
Sicula

IVO ŽELEZNÝ

**SPISY JOSEFA ŠKVORECKÉHO - SVAZEK 11 -
NEVYSVĚTLITELNÝ PŘÍBĚH ANEB
VYPRÁVĚNÍ QUESTA FIRMA SICULA**

OBSAH

Předmluva k prvnímu vydání v knižnici Delfín	11
(Patrick Oliver Enfield)	
Narratio Questí	13
Komentář Patricka Olivera Enfielda	71
Poznámky a vysvětlivky	89
Dopis pana André Fouilleta	115
Komentář P. O. Enfielda	120
Dopis pana Rudolfa Ceeha	123
Události na ostrově Tesalus (a komentář P. O. Enfielda)	141
Dopis slečny Muriel Blaive (a komentář P. O. Enfielda)	149
Poznámka autora	155

JOSEF ŠKVORECKÝ

**NEVYSVĚTLITELNÝ PŘÍBĚH
ANEB
VYPRÁVĚNÍ QUESTA FIRMA SICULA**

IVO ŽELEZNÝ
PRAHA

Copyright © Josef Škvorecký, 1998

ISBN 80-237-3572-1

Zdeně tenhle žert k čtyřicátému výročí

QUESTOVO VYPRÁVĚNÍ

Předmluva k prvnímu vydání v knižnici Delfin

Historie nálezu tzv. Questova rukopisu v budově označované přezdívkou Rosalie v Copánské Akropoli je dostatečně známá z denního i odborného tisku. Rukopis objevila skupina studentů mayské archeologie z Miskatonické university, vedená profesorem Howardem Phillipsem Langhornem. Byl uložen v hliněné urně s vyrytým a původně zřejmě zlaceným nápisem *Narratio Questi*. Urna byla prasklá, obsahovala sedm úzkých svitků a byla zazděna ve stěně královské hrobky. V té spočívají tělesné ostatky muže, o němž se soudí, že to je možná sám K'inich Yax K'uk'Mo', zakladatel dynastie, jež po dobu několika staletí budovala Copán. K'inich Yax K'uk'Mo' žil na počátku čtvrtého století po Kristu. Není jasné, jak se dostal rukopis, napsaný podle zachovaných zlomků, v neznámém předmayském městě na pobřeží Atlantického oceánu, do vnitrozemského Copánu; soudí se, že tam byl prostě přenesen, možná jako relikvie z doby návštěvy „bílých bohů“, o nichž se zmiňují některé legendy středoamerických národů.

Rukopis psaný černým inkoustem na římském papíře známém, podle výrobce Fannia, jako *Fanniana*, byl podroben všem dnes dostupným testům a lingvistickému rozboru, neboť pochopitelně bylo podezření, že jde o podvrh. Opakované zkoušky i analýzy shodně potvrdily, že jde skutečně o římský rukopis z první poloviny prvního století po Kristu psaný latinou, jaké užívali vzdělanci doby Augustovy.

Podvrh byl tedy vyloučen. Zbývala otázka, jakou cestou se dostal latinský text z doby prvních císařů na americký kontinent. Jediné možné vysvětlení bylo v interpretaci nalezených textů; ta však, vzhledem k silnému poškození všech svitků, byla krajně obtížná. Výsledky se vzpírají našim vědomostem o historii Římské říše na přelomu tisíciletí a o plavbách římských mořeplavců. Předpokládalo se, že takové plavby se omezovaly na oblast Středozemního, Jaderského a Egejského moře, na atlantické pobřeží dnešní Francie, na přeplavby kanálu La Manche a na Černé moře, povýtce při březích dnešního Rumunska.

Následuje anglický převod latinských textů, který jsem se, podle překladu profesora H. P. Langhorna z Miskatonické university, snažil stylisticky zpřístupnit laické veřejnosti, aniž jsem cokoli vynechal, přidal nebo proti smyslu odborné interpretace zkreslil. Překlad je tištěn kursivou, v místech, kde bylo možno dojít k hypotetickým závěrům, spojuji text fragmentů explikacemi, tištěnými tučně a založenými na odborných hypotézách profesora Langhorna. Úryvky následují po sobě v chronologickém sledu, pokud to bylo možno vydedukovat (někdy jen tentativně) ze zachovaného textu, a jsou očíslovány. Písmena nebo slabiky, popř. celá slova, jež si lze z větného kontextu domyslet, jsou v kulatých závorkách. V těch jsou rovněž odhady profesora Langhorna, jak mnoho textu vzalo za své vinou vlhka a jiných faktorů, jež působily v puklé urně.

Patrick Oliver Enfield

NARRATIO QUESTI

SVITEK I.

Prvních 5–6 sloupců je velmi poškozeno, zachovaly se jen kusé fragmenty.

Zkratky: sl. = slovo (a); ř. = řádek, řádky; slp. = sloupec, sloupce; str. = strana, strany.

Rukopis je po římském způsobu psán ve sloupcích širokých asi přibližně 2 centimetrů a obsahujících dvaadvacet až pětadvacet řádků. Na jeden řádek se vešlo asi dvacet písmen.

Fragment 1.

...konsulátu (1 ř.) Firmus Siculus...

Fragment 2.

...(I)karova křídla (2–3 sl.) se křídílům nepodobala, ale opravdu se vznášela. Byla to kulatá tyčinka, na níž byly nahoře zasazeny dvě plošinky z (3–4 sl.). Když se vzala do dla(ní)...

Fragment 3.

...pastýř Alomeius na ostrově Ilva (2–3 sl.) také řezal ze dřeva podobizny boh(ů) (4–5 sl.) přivezl (2–3 sl.) matce z ebenu vyř(ezanou) Venuši, a když odešel, matka řekla své přítelkyni Letitii Catullae (že je) to přirozené a že jí přece nevěnuje Herk(ula). Obě se tomu (smály?)...

Fragment 4.

...krásné bílé zuby, které mu otec záviděl. Ale (1 ř.) velmi vzdálený. Prostřední jména (1–2 sl.) se nesh(odovala?). Chodil k nám dost často, ale když jsem byl starší, zdálo se mi (1ř.), jako by ho rok neviděla. Pak jsem si všiml...

Fragment 5.

...mi vůbec rád nosil hr(ačky). Proto jsem měl hraček víc než (3 ř.) tři větrníčky, z trubiček (3 ř.) a větrníčky se otáč(ely)... Jeho manželka po porodu zchromla a dítě ze(mřelo?)...

Fragment 6.

...a velmi rád jsem (se) vozil s ma(tkou) po Aven(tinu) (2 ř.) na židli se šesti nosi(či) a já se vžd(y) uvelebil (matce) na klín(ě) a hleděl jsem na záda nos(ičů) v (hnědých?) tunikách a přes ně na mě(sto) dole, na chr(ámy) kol(em) For(a). Matka byla vždyc-ky navo(ěná) a krásná, se zlatými (ná)ušnicemi (1 ř.) zdravili a ohl(iželi) se za ní. Matka se na (zná)mé usmí(vala) a mně se zd(álo), že celý Ří(m) voní jako on(a). Jednou jsme se octli na Kapitulu, kde (1–2 ř.) „To ne, Queste, to ne. Nestačí ti, že (10 ř.)

Fragment 7.

...nejstarš(ích) a nejbohatších rodin v Římě. Nahrom(adil) však další majetky, protože za Občanské války patřil k nejhovlivějším (5–6 sl.) (Oct)aviana. (Aug)ustus (1–2 ř.) se stal kon-solem...

Fragment 8.

...skoro vždycy s několika přáteli, ale kdežto ti se snažili matku bavit lichotkami, Caecina jen seděl, ruce sepaté na bří-še, a malinkýma očima v tučné tváři zíral upřeně na Proculeiu. Když ji jednou zavolali do kuchyně, neboť ten večer pořádal otec hostinu pro Marca Sem(pronia?), slyšel jsem, jak se Spu-rius Avidiacus naklonil k Caecinovi a zašeptal: „Nesvlíkej ji očima tak nápadně!“ Tomu se všichni smáli, Caecina zrudl, a když se matka vrátila a zeptala se, proč to veselí, pravil Ma-nius Tullius, že Caecina se ptal, kdo je Arachne, co se o ní matka zmínila, než odešla, a všichni se smáli, jenom matka ne a místo toho Caecinovi začla vysvětlovat...

Fragment 9.

„Ventre vlastnil velké statky v (1–2 sl.) cihelny a dodával mramor, když Augustus (2–3 ř.) a byl prý bohatší než otec. Ale

vyprávím to proto, že jak Spurius Caecina sedával s rukama sepjatýma na břicho a poslouchal, co říkali ostatní, matka se na něho občas obrátila s otázkou, ale nikdy ne takovou, aby ho uvedla do rozpaků. Caecina se však přesto červenal, a když matce odpovídal, zvláštním způsobem začal hýbat sepjatými prsty nahoru, dolů a zase a pořád nahoru (1–2 ř.) zapadaly do sebe. Na to jsem si později často vzpo(mněl?) když (1 ř.) to udělat, aby se...

(Po tomto sloupci se kvalita rukopisu místy zlepšuje, takže fragmenty někdy sestávají z delších souvislých pasáží.)

Fragment 10.

...Baiae. Můj i Quintův otec tam měli vily na břehu moře. Plavali jsme často daleko od břehu a potom jsme leželi na pís-ku. Miloval jsem Quinta jako nikoho jiného, víc než matku. Cynthii jsem měl rád, protože to byla moje první milenka, ale nemiloval jsem ji. Miloval jsem Quinta, nikdy jsem se ho však nedotkl, naše láska byla, jak píše Platon (5 ř.) ke krásným poznatkům (3 ř.) Také měl milenkou jako já, jeho se jmenovala Nerva, a protože dovedla dobře hrát na citharu, nemusela v domě dělat žádné jiné práce než hrát při hostinách. Miloval však mě, byli jsme přátelé. Nemohlo nám být víc než patnáct, šestnáct let, nosili jsme ještě tuniku s červenými proužky a oba jsme studovali právo – já u Gaia Aquatia Sully – v přípravě na tirocinium, a hovořili jsme o tom, jak mě na rozdíl od Quinta právo nudí, a vyhlídka na dva roky v nějakém úřadě a pak na tři roky na vojně mě naplňuje přímo zoufalstvím. A postěžoval jsem si Quintovi, jak strýček z tirocinia zběhl a na vojnu vůbec nešel, přilepil se na Mess(alu? 2–3 sl.) jenom básnil. „Jenže ty psát básně neumíš,“ pravil Quintus. „A když už mluvíme o básních,“ řekl, „četl jsem včera v knihovně v lázních novou Ovidiovu knihu. Jmenuje se to Lásky. To je!“ Přiznal jsem se, že básně čtu, jenom když musím, a tuhle knihu neznám. Quintus vyskočil, prohlásil, že jsem o hodně přišel, ale že to napravíme. „Jde se do lázní!“ zvolal, a tak jsme šli.